

פו:

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

עין משפט
גר מצוה

י"ח א מ"י שס ה"ה ה"י
י"ב ב מ"י ש"י א"ח מ"י
קע פ"ה:
ג. נ"ש"פ א"ח מ"י נג
ס"ף טו:
י"ב ד ה ט"ש"י א"ח מ"י
קע פ"ה:
י"ב א ו מ"י מ"י מ"ה
קע פ"ה ו:

רבינו חננאל

י"ל י"ח נאכל בשתי
דבורות ת"ל יאכל.
ו. מ"י נאכל במאי מ"י רבי
י"ח מ"י ש"י א"ח מ"י
י"ל כ"ח בבית אחר יש
רוח לכולל לאכול
ו. אכל קא מוהר רחמנא
כ"ל יאכל אותו אלא
בזקוק אחד בלבד ולא
בגזר מקומות. ורבי שמעון
כ"ר יש אם למקרא יאכל
ק' א"ח על הפסח ק'
כ"ר רחמנא להאכל
בבית אחר ולא בשתי
חבורות אלא חבורה אחת
בשני מקומות רש"א.
ו. י"ח לן כ"ר י"ח
דמן סתמא כחיה. נפריש
פריש ביינן ונחמנו
חיים לחד. ונפריש לחד
נפריש בשתי חבורות בפסח
א"ח. וכן אם יחד שני
חבורות כל אחת בפסח
שהו נסתלקה מחיצה
שנייה ונחמנו כאלו
באי אלו תנן אלו אלו
ליתן אלו. ופשוט הן.
הכלל הפסח את פניה
אפולת. פ"י פני שהיא
בישה לאכול. ור' הונא
דאיקלע לבי רב נחמן בר
יצחק אמר ליה מה שכן,
אמר ליה רב הונא. פ"י
נכנסין בשתי חבורות
ר"ב. וכו' השם אני ידוע.
לפניך אמר בעל השם אנא
כרימי סמוך בישיבה אני
וכי. ענינא מסרבין לקטן
ואין מסרבין לגדול. כל מה
שאינו לך בעל הבית
ע"ה. והשוותה כוסו בבת
אחר הרי זה גרגרן אלו
כולם דברים פשוטים הן.
אמר רב הונא בני חבורה
בנכנסין אפילו בשלישה
יוצאין אפי' באחד ר"ב. פ"י
בני חבורה שנסנו על
הפסח ובאו מקצת מהן
בעת שדרך בני אדם להכנס
ולאכול הפסח ושגרו
הדיאלה. פ"י דיאלא כגון
השמש שהיה השמש
שליח וחפש אחריהם אחרי
הנשארם מבני חבורה ולא
מצאם. אפי' אם לא
נתקבצו מכל בני החבורה
וכא' אלא שלשה בלבד,
אובלין את הפסח הונא.
ואין עירור להמחין להם
עד שיבארו כיון שנחמנו
לכבוד מדרך בני אדם כולם.
אבל פחות משלישה לא
יאכלו אלא יתנינו עד
שיבארו שאר בני החבורה
זה יין הנכנסין. אבל אם
היו מקובצין כולן וראו
מקצתן למקצתן יוצאו
ונחמנו יתר מן השעור
שאברנו. והדר בא דיאלא
ולא מצאם. אפילו לא
נשאר מכל בני חבורה אלא
אחד. כגון שהיו שם כולם
וראו זה את זה יוצאו אכול

ומר סבר יש אם לאפיקרא. וא"ת והא שמעין ליה לרבי שמעון
בפ"ק דקדושין (דף י"ז:) דלית ליה יש אם למקרא ולמסורת
דדריש כנגדו בה כנגדו בה דאין אדם מוכר את בנו לשפחות אחר
אישות ולא יזלזלו אחר שפחות י"ל דהתם לא סמרי אהדי ויכול
לדרוש שניהם אצל הכה דליתא
למדרש אלא חד דריש מקרא וכן
נפיק דסנהדרין (דף ז') והא דלמדר
לעיל (דף פה.) המוליד בשר פסח
מחבורה לחבורה הרי הוא בלא מעשה
אחי אפילו למאן דלמדר פסח נאכל
בשתי חבורות דלמדר שנתקן ולקחו
כל חבורה חלקה אסור להוליד חלק
חבורה זו לחבורה אחרת:

והכללה הופכת פניה. א"ת שרין
לשמעין דלא משניין
בשתי מקומות אע"פ שאכלו מקצת
סעודה בלא הפיכת פניה וז' נמי
קמ"ל דחייבת להפוך פניה כדלמדר
בגמרא כלה תנן:

אין מסרבין ג' ר' אמי. אמאי דמי
אפיקרא לא שייך למימר משום
דאין מסרבין דשיבת פוריא דבר
נשות ושריה הוא ולא היה לו לישב
א' ללו משום כל מה שילמד בעל
הבית עשה: (א) נכנסין בני ב'.
פירש ר"ח חבורה שנתנו על הפסח
ונצאו מקצת מהן בעת שדרך בני
אדם לאכול ושגרו הדיאלה פ"י שמש
לחפש אחריהם ולא מלאן אם
נתקדשו רק שלשה אובלין את הפסח
ואין עליהם להמתין עד שיבאו
כולם אצל פחות משלשה לא אכל
אם היו מקובצין יחד ואלו ונחמנו
והדר כהו ד"ל ולא מלאן אפילו
לא נשאר רק אחד מהם אין צריך
להמתין כיון שהיו שם ואלו:

אמר רבינא ונותן דמים.
האכל פסח וליה הלכתא
כוותיה והנימ' דעל צעידת דעילי
אינשי והדר כהו ד"לאל:

הדרן עלך ביצד צולין

אמר ליה לא סבר לה מר השותה כוסו בבת אחת הרי זה גרגרן אמר להו
הלא אמרי בבוסך קטן וייןך מתוך וכריסי רחבה אמר רב הונא י"בני חבורה
נכנסין בשלישה ויוצאין אפילו באחד אמר רבה יהוה דעיל צעידת דרגלי
למיעל והוא דרגש כהו ד"לאל אמר רבינא ונותן שכר דמים וצריך האחרון
להוסיף דמים ולית הלכתא כוותיה:

הדרן עלך ביצד צולין

שיפלו צו: ושתיים כפרי וימיני. הפסח צו: ולא אסדר אפיה. ל"ד אחר אלא שמה לעיניהן: בעל השם אלא. מקטעו כן קוראין לי
רב הונא: מ"ע כי אמרי לך חייב אפיקרא איפיקרא. ולא יצתה על גבי קרקע ולא על גבי ספסל ולהכי בעו ליה שלא היה מנהגם כן
ותמיהא להו: כל מה שאמר לך בעל הבית עשה. מתמיהא היא במסכת דרך ארץ (בפרק בן עוזי) (ד"ה רנה פ"ה): מסרבין לקטן. מלקבץ
דבריו עד שיפלי צו: ואין מסרבין לגדול. שכן במלואים שאמרו לאברהם בן מעשה (בראשית יח) ולא סירבו צו וללוט אמרו כי ברחוב
לנין עד ויפטר כס מלא (שם יט): כלל הופכת פניה פנן. ואין דרך האיש להפוך פניו: רבי ישמעאל בר רבי יוסי כריסו רחבה הוא
כדלמרינן כשהוכר את הפועלים (ב"מ דף פד.): בני חבורה. לאו בפסח קאי: בני חבורה. שמש המשמש בעבודתן נכנסין בשלשה להקט
ואם בא יחד או שנים והסכו אין על השמש לשמש עליהו: ויולאין באחד אחד. כל מי שקיים אכילתו קודם אס בא ללאה יאל ואע"פ שקשה
לשמש לשבת היחידים הנשארים: והוא דעיל צעידת דעילי אינשי. שאין האחרון מאריך יותר משעת סעודת האחרים וגם כניסתן לא
ימיהו להסב כדי לאחר השמש עד זמן גמר שעת סעודה: והוא דרגש כהו ד"לאל. שהודיעו לשמש שזה דרךן ללאה אחד אחד לפי שטורח
הוא לו לשמש היחידים: ולרין האחרון להוסיף דמים. לשמש:

הדרן עלך ביצד צולין

הדרן עלך ביצד צולין. ואמר רבינא ונותן דמים האוכל הפסח. ולית הלכתא כוותיה. והני מילי דעל באידנא דעילי אינשי כרבה והדר כהו ד"לאל.
הדרן עלך ביצד צולין

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין ז' (סו"ה ו')
קדושין י"ז (ס"ג) ו' (ס"ג)
תוספות נזירות מד: ד"ה
ואין. (א) המגיל סמן
ק"ע ס"ק י"ד הענין
חזק מלא י"ח פ"י על זה
כס הכ"ס ופס"ט
פ"י וי"ב השליש בשער
ז"ה ע"כ כס ראשית
הכסה פ"ט דגריסות חזן
מלא ופ"ט דגריסות אגדות,
(ד) ופ"ט ד"ה רנה רפ"ו
וס' אלא כשהוא דבר
נפירות. (ס) [שם] ט"ה
כ"ה. (ו) [נפיק] ע"כ ד"ל
מגיל פ"י סו"ה ו' דגריסות
ע"כ. (ז) ד"ה. (ח) ו"ל
אלא לשפחות אחר שפחות
ר"מ. (ט) [שך] לט"ה
נפירות.

הגהות הב"ח

(א) יוספוא ד"ה נכנסין
וד"ה אחר ד"ה:

גליון הש"ס

נפ"א רבי ישישאל ב"ר
יוסי. כירושלמי ספ"ג
דמסערי' א"ח ד"ה ר"ש:

מוסף רש"י

ת"ל בבית אחד יאכל.
ותמרינן כחבורה אחת
יאכל ויע"ר חז"ל. יש אם
למסורת. מה שמעמיה
תנן על מינה למשה חזן
לרין לדרשה ל"ה לפי
המקרא (חז"ל ו' א'):
מה שכתב משה ומר
כספר חזקיה לשרא' היא
האם והעיקר. ולא כמו
שהוא נקרא (סו"ה ו').
יש אם למקרא. נמר
קרי' אלעזר דהא עיקר
הדרן עלך ביצד צולין

